

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

El delirant món de Hollywood segons Ray Bradbury

PERFIL

RAY BRADBURY (1920-2012) VA SER UN PROLÍFIC NOVEL·LISTA I ESCRIPTOR DE CONTES. ENTRE ELS SEUS LLIBRES DESTAQUEN 'LES CRÒNIQUES MARCIANES', 'FAHRENHEIT 451' I 'LES POMES DAURADES DEL SOL', TOTS ELLS DISPONIBLES EN CATALÀ

DAMIÀ ALOU

En un dels relats més al·lucinats d'*Histories de Pat Hobby* de Francis Scott Fitzgerald, el tal Hobby, un guionista en decadència i alcoholitzat, se'n va a esmorzar a l'estudi un matí, i mentre està assegut a taula s'adona de la presència d'uns singularíssims personatges: germanes siameses, una dona barbuda, un home sense cames, un nan. El primer que pensa és que ha entrat en un deliri permanent, o que ha enfollit, o que ha mort i ha baixat a l'infern. Al final descobreix l'explicació: és el repartiment de *Freaks*, la pel·lícula de Tod Browning sobre fènomen de fira.

Aquest ambient oníric, entre fantasia i malson, és el que trobem en la novel·la que Ray Bradbury, més conegut per la seva aportació a la ciència-ficció –segons el *New York Ti-*

mes, la va elevar fins a la categoria de literatura, tot i que fos una etiqueta que mai li va agradar gaire–, va escriure el 1990 sobre el món de Hollywood, quan ja era un autor enormement reconegut i poc abans que, el 1992, se li posés el nom de "Bradbury" a un asteroide descobert feia poc. La tria del tema no va ser un caprici: nascut a l'estat d'Illinois el 1920, els pares li van posar el seu segon nom, Douglas, en homenatge a Douglas Fairbanks; el 1934 es van instal·lar a Los Angeles, on Bradbury va tenir l'oportunitat de veure les estrelles de l'època: de vegades es passava el dia a la porta dels estudis de la Paramount o la Columbia per veure arribar o marxar Cary Grant, Marlene Dietrich o Mae West. El 1953 John Huston el contractaria per treballar a l'adaptació de *Moby Dick*, i el 1961 participaria en un dels grans fiascos de la història del cinema, *Rei de reis*, dirigida per Nicholas Ray i rodada a Espanya (amb la presència de Carmen Sevilla i Paul Naschy), que contribuiria a la maledicció de les històries sobre Jesús (que només trencaria Mel Gibson amb la seva versió *gore* de la Passió).

Història de dues ciutats

El rodatge d'aquest film ocupa una bona part de l'acció d'*Un cementiri de llunàtics*, que ara ens presenta Males Herbes en una afinada traducció de Martí Sales. Comença el llibre amb un retrat perfecte: "Hi havia una vegada dues ciutats en una sola. L'una era llum i l'altra, foscor. L'una no parava mai mentre l'altra no es movia. L'una era càlida i plena de llums canviants. L'altra era freda i tota de pedra". La ciutat dels vius és Maximus Films, que, curiosament, queda paret amb paret amb el cementiri de



UN CEMENTIRI DE LLUNÀTICS
RAY BRADBURY
MALES HERBES
TRADUCCIÓ DE MARTÍ SALES
390 PÀG. / 19 €

RAY BRADBURY, QUE ERA UN HOME D'UNA GRAN CULTURA I MOLT BON LECTOR DE POESIA, TEIXEIX MÉS UN HOMENATGE AL MÓN DE HOLLYWOOD QUE UNA CRÍTICA

Green Glades, la ciutat dels morts. Però també se'n pot fer una lectura metafòrica, ja que el que ens mostra Bradbury és com una ciutat falsa i delirant, com eren els estudis de Hollywood, va acabar tenint més realitat que la realitat real. Perquè, com anem veient a poc a poc, l'exageració, la megalomania, la folia, les festes salvatges, el fracàs o l'èxit absolut, acaben conformant una textura en la qual el narrador –una versió ficcionada del mateix autor– es veu embolicat quan de manera misteriosa apareix el cadàver de J. C. Arbuthnot, mític director de Maximus Films anys enrere i que podria estar mort o no. Seguint aquest McGuffin, Bradbury introdueix personatges reals amb prou feines disfressats, com Roy Holdstrom (a la realitat Ray Harryhausen, productor i pioner dels efectes especials, i gran amic de Bradbury), Fritz Wong (una barreja dels directors Fritz Lang i James Wong Howe) i d'altres que apareixen amb el propi nom. Hi trobem assassinats, corrupció, disbauxa, una reivindicació dels marginats guionistes ("Algú sap qui va escriure *Allò que el vent s'endugué?*" i paràgrafs que delaten la fascinació que l'autor sentia per aquest món ("De matinalda, els estudis de cinema parlen amb si mateixos").

Bradbury, que era un home d'una amplíssima cultura i un gran lector de poesia, teixeix més un homenatge que una obra crítica o satírica, i el seu encert consisteix en el dinamisme que imprimeix al relat, el paral·lelisme que traça entre la vida quotidiana i la vida desmesurada que era el món de Hollywood, on ens fa passar una bona estona esquitxada d'una prosa lúcida i primorosa. ♦♦



Els actors Rod Steiger i Charlton Heston envoltant l'escriptor i guionista Ray Bradbury. NINA PROMMER / EFE

Els depredadors de Wall Street també ploren

JORDI GARRIGÓS

Per alguns motius difícils d'explicar –era divertida, intel·ligent i innovadora, pel que és la ficció catalana–, la sèrie *El crac*, de Joel Joan, va passar relativament desapercebuda en les dues temporades que es va emetre per TV3. Alguns dels seus episodis més rodons van venir de la mà de la colleta, que era com s'autoanomenaven el grup d'amics format per Julio Manrique, Pol López i altres actors de la sèrie, col·legues, també, a la vida real. La colleta et diu qui ets i de quin peu calces. Et defineix. La de Jay McInerney, l'autor de la novel·la *Al caer la luz*, va ser l'anomenada Brat Pack, una *crew* d'escriptors joves nord-americans dels anys

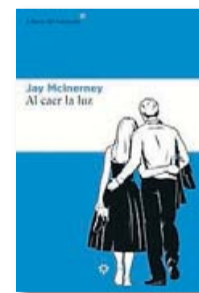
vuitanta que sumaven infinites hores de bars, entre fum, alcohol i altres vicis. L'acompanyaven altres figures tan rellevants com Bret Easton Ellis, Donna Tartt i Jill Eisenstadt. La Brat Pack va ser una generació hedonista, *cool* i provocativa que es va encarregar de retratar una Nova York desfasada entre la contracultura i el capitalisme salvatge.

McInerney també tenia l'honor de ser un dels escriptors favorits de David Foster Wallace, amb qui jugava a tennis i xerrava durant hores mentre engolien litres d'alcohol –McInerney– i marihuana –Foster Wallace–. Al malaguanyat escriptor el fascinava, a ban-



da dels cotxes de luxe i supermodels que sortien amb McInerney, com el novel·lista podia treballar de bon matí després d'haver passat tota la nit borratxo. Tot i això, l'obra de l'escriptor de Connecticut és bastant menys desfasada que la del seu col·lega Easton Ellis. Més pulcra, menys *gore*.

Jay McInerney va començar amb *Al caer la luz* (1992), publicada ara per Libros del Asteroide, una trilogia –acabada fa tot just dos anys– protagonitzada pel matrimoni Calloway, una parella arquetípica del Manhattan dels 80: ella, la Corrine, és agent de borsa i ell, el Russell, és editor, una de les feines que sempre



AL CAER LA LUZ
JAY MCINERNEY
LIBROS DEL ASTEROIDE
TRAD. MARIANO ANTOLÍN RATO
560 PÀG. / 23,95 €

ha volgut fer McInerney. A través d'aquest matrimoni (i dels seus amics, que tothom té una colleta), l'escriptor posa el focus en un ambient dominat pels diners, l'aparença, el poder i la droga de consum. És la Nova York dels depredadors de Wall Street, *yuppies*, cocaïna i d'un fals aparador generacional, centrat sobretot en el paper d'ella, amb una ambició de poder tan intensa com la mateixa debilitat i indecisió.

Una novel·la allunyada de focs d'artifici i estupendament estructurada que és la crònica d'un temps i que s'allunya dels estereotips de pel·lícules com *El llop de Wall Street* (Martin Scorsese, 2013) per mostrar les debilitats quotidianes derivades del capitalisme salvatge a l'epicentre mundial del diner. ♦♦